ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2004 *2009*

Επιτροπή Πολιτισμού και Παιδείας

2008/0140(CNS)

20.1.2009

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

της Επιτροπής Πολιτισμού και Παιδείας

προς την Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων

σχετικά με την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης των προσώπων ανεξαρτήτως θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού
(COM(2008)0426 – C6-0291/2008 – 2008/0140(CNS))

Συντάκτρια γνωμοδότησης: Lissy Gröner

PA_Legam

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ

Η πρόταση οδηγίας της Επιτροπής «σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης των προσώπων ανεξαρτήτως θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού» έχει ως στόχο την περαιτέρω συμπλήρωση της ευρωπαϊκής νομοθεσίας όσον αφορά τον τομέα της ισότητας.

Η αναθεώρηση των συνθηκών που πραγματοποιήθηκε με τη Συνθήκη του Άμστερνταμ το 1997, και ιδίως η δημιουργία του άρθρου 13 της Συνθήκης ΕΚ προσέφεραν στην ΕΕ νέες δυνατότητες για την αναδιαμόρφωση της πολιτικής της για την ισότητα. Ως αποτέλεσμα, έχουν τεθεί μέσα στα τελευταία χρόνια σε ισχύ τέσσερεις οδηγίες, οι οποίες αφορούν:

- την ίση μεταχείριση στην απασχόληση και την εργασία[1]
- την ίση μεταχείριση ανδρών και γυναικών σε σχέση με την πρόσβαση στην απασχόληση, στην επαγγελματική εκπαίδευση και προώθηση και τους όρους εργασίας[2]
- την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης προσώπων ασχέτως της φυλετικής ή εθνοτικής τους καταγωγής[3]
- την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών στην πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και την παροχή αυτών[4]

Στις παραπάνω οδηγίες παρέχονται ορισμοί για μεγάλο αριθμό σημαντικών όρων και αρχών που αφορούν την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης: την «άμεση και έμμεση διάκριση», την «παρενόχληση», τις «ανεπιθύμητες συμπεριφορές» ή τις «υποκινούμενες διακρίσεις» και τις αρχές της αντιστροφής του βάρους της απόδειξης από τον ενάγοντα στον εναγόμενο σε περίπτωση διαφοράς, των αποτρεπτικών και αναλογικών κυρώσεων και της προστασίας έναντι αντιποίνων (δυσμενής μεταχείριση θυμάτων διακρίσεων που προέβησαν σε καταγγελία ή κίνησαν νομικές διαδικασίες).
Αυτές οι βασικές διατάξεις διατηρούνται και στην παρούσα πρόταση οδηγίας.

Σκοπός της παρούσας πρότασης είναι η επέκταση της εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης στους παρακάτω τομείς της κοινωνικής ζωής:

- την κοινωνική προστασία, συμπεριλαμβανόμενης της κοινωνικής ασφάλισης και της υγειονομικής περίθαλψης,
- τις κοινωνικές παροχές,
- και την πρόσβαση σε δημόσια αγαθά και υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένης της στέγασης.

Για αυτό το σκοπό η συντάκτρια της γνωμοδότησης προτείνει τις εξής τροποποιήσεις:

Διακρίσεις λόγω φύλου
Από το σχέδιο απουσιάζει έως και σήμερα ένα ουσιαστικό στοιχείο τόσο για την πολιτική ισότητας των φύλων στον τομέα της απασχόλησης όσο και για την πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες: η απαγόρευση των διακρίσεων λόγω φύλου. Η συντάκτρια της γνωμοδότησης προτείνει λοιπόν τη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής της οδηγίας.

[1] 2000/78/ΕΚ, όπως αναθεωρήθηκε το 2006
[2] 2002/73/ΕΚ
[3] 2000/43/ΕΚ
[4] 2004/113/ΕΚ

Πρόσβαση στα μέσα ενημέρωσης
Η πρόσβαση στα μέσα ενημέρωσης παραμένει προβληματική ιδιαίτερα για τα άτομα με αναπηρία. Η συντάκτρια της γνωμοδότησης είναι της άποψης ότι οι πάροχοι οπτικοακουστικών υπηρεσιών πρέπει να λαμβάνουν περισσότερο υπόψη τη θέση των ατόμων με προβλήματα ακοής. Οι ψηφιακές οπτικοακουστικές υπηρεσίες επιτρέπουν από τεχνική άποψη την παροχή επιλογών όπως ο υποτιτλισμός των τηλεοπτικών προγραμμάτων. Τούτο περιλαμβάνεται και στη δήλωση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με τον υποτιτλισμό όλων των προγραμμάτων της δημόσιας τηλεόρασης στην ΕΕ[1] και θα πρέπει να ενσωματωθεί ρητά στην οδηγία.

Πρόσβαση στην εκπαίδευση
Στην πρόταση οδηγίας δίνεται έμφαση στην αρχή της επικουρικότητας, κατά συνέπεια δε και την σημαντική αυτονομία των κρατών μελών στον τομέα της εκπαίδευσης. Ωστόσο, πρέπει να τονιστεί ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει, κατά τη χάραξη της εκπαιδευτικής πολιτικής τους να λαμβάνουν υπόψη την υπερισχύουσα αρχή της ίσης μεταχείρισης όσον αφορά την πρόσβαση στην εκπαίδευση, ακόμη και εάν επιτρέπεται η άνιση μεταχείριση για λόγους θρησκείας ή πεποιθήσεων, ιδίως σε εκκλησιαστικά σχολεία.

Πολλαπλή διάκριση
Ο όρος «πολλαπλή διάκριση» περιγράφει την άνιση μεταχείριση για μια σειρά λόγων, ανεξάρτητων μεταξύ τους, και θα πρέπει να προστεθεί στην οδηγία.

Στα περισσότερα κράτη μέλη της ΕΕ φαίνεται ότι η νομική πρακτική, κατά την εξέταση καταγγελιών που αφορούν πολλαπλές διακρίσεις δεν λαμβάνει υπόψη στο βαθμό που αρμόζει την πραγματικότητα της διάκρισης που βιώνουν τα θύματα.

Σύμφωνα με έρευνες, οι γυναίκες που ανήκουν σε μειονοτικές ομάδες είναι πιο ευάλωτες στις πολλαπλές διακρίσεις. Η κοινωνική πραγματικότητα επιβάλλει λοιπόν τη λήψη μέτρων που να καθιστούν δυνατή τη δικαστική προσφυγή για υποθέσεις διακρίσεων τόσο λόγω φύλου όσο και λόγω αναπηρίας.

[1] P6-TA(2008)0127.

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ

Η Επιτροπή Πολιτισμού και Παιδείας καλεί την Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να ενσωματώσει στην έκθεσή της τις ακόλουθες τροπολογίες:

Τροπολογία 1

Πρόταση οδηγίας
Τίτλος

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
Πρόταση οδηγίας για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης των προσώπων ανεξαρτήτως θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ***ή*** γενετήσιου προσανατολισμού	Πρόταση οδηγίας για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης των προσώπων ανεξαρτήτως θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας, γενετήσιου προσανατολισμού ***ή φύλου***

Τροπολογία 2

Πρόταση οδηγίας
Αιτιολογική παράγραφος 3

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
(3) Η παρούσα οδηγία σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις θεμελιώδεις αρχές που αναγνωρίζονται ιδίως στο Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το άρθρο 10 του Χάρτη αναγνωρίζει το δικαίωμα στην ελευθερία σκέψης, συνείδησης και θρησκείας· το άρθρο 21 απαγορεύει τις διακρίσεις, συμπεριλαμβανομένων των διακρίσεων λόγων θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ***ή*** γενετήσιου προσανατολισμού· και το άρθρο 26 αναγνωρίζει το δικαίωμα των ατόμων με αναπηρία να επωφελούνται από τα μέτρα που έχουν σχεδιαστεί για να εξασφαλίζεται η ανεξαρτησία των εν λόγω ατόμων.	(3) Η παρούσα οδηγία σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις θεμελιώδεις αρχές που αναγνωρίζονται ιδίως στο Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το άρθρο 10 του Χάρτη αναγνωρίζει το δικαίωμα στην ελευθερία σκέψης, συνείδησης και θρησκείας· το άρθρο 21 απαγορεύει τις διακρίσεις, συμπεριλαμβανομένων των διακρίσεων *λόγω* θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας, γενετήσιου προσανατολισμού ***ή φύλου***· και το άρθρο 26 αναγνωρίζει το δικαίωμα των ατόμων με αναπηρία να επωφελούνται από τα μέτρα που έχουν σχεδιαστεί για να εξασφαλίζεται η ανεξαρτησία των εν λόγω ατόμων.

Τροπολογία 3

Πρόταση οδηγίας
Αιτιολογική παράγραφος 9

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
(9) Ως εκ τούτου, η νομοθεσία πρέπει να απαγορεύει τις διακρίσεις λόγω θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ***ή*** γενετήσιου προσανατολισμού σε διάφορους τομείς εκτός της αγοράς εργασίας, όπως στους τομείς της κοινωνικής προστασίας, της εκπαίδευσης, ***καθώς και*** της πρόσβασης σε αγαθά και υπηρεσίες διαθέσιμων στο κοινό, συμπεριλαμβανομένης της στέγασης, και της παροχής αυτών. Πρέπει να προβλέπει επίσης μέτρα για την εξασφάλιση της ισότιμης πρόσβασης των ατόμων με αναπηρία στους καλυπτόμενους τομείς.	(9) Ως εκ τούτου, η νομοθεσία πρέπει να απαγορεύει τις διακρίσεις λόγω θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας, γενετήσιου προσανατολισμού ***ή φύλου*** σε διάφορους τομείς εκτός της αγοράς εργασίας, όπως στους τομείς της κοινωνικής προστασίας, της εκπαίδευσης, της πρόσβασης σε αγαθά και υπηρεσίες διαθέσιμων στο κοινό, συμπεριλαμβανομένης της στέγασης, και της παροχής αυτών, ***αλλά και στον τομέα της πρόσβασης στα μέσα ενημέρωσης***. Πρέπει να προβλέπει επίσης μέτρα για την εξασφάλιση της ισότιμης πρόσβασης των ατόμων με αναπηρία στους καλυπτόμενους τομείς.

Τροπολογία 4

Πρόταση οδηγίας
Αιτιολογική παράγραφος 21

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
(21) Η απαγόρευση των διακρίσεων δεν πρέπει να θίγει τη διατήρηση ή τη θέσπιση, από τα κράτη μέλη, μέτρων τα οποία προλαμβάνουν ή αντισταθμίζουν τα μειονεκτήματα που υφίσταται ομάδα ατόμων συγκεκριμένης θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ***ή*** γενετήσιου προσανατολισμού. Αυτά τα μέτρα δύνανται να επιτρέπουν τη δημιουργία οργανώσεων ατόμων συγκεκριμένης θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ***ή*** γενετήσιου προσανατολισμού όταν ο βασικός στόχος τους είναι η προώθηση των ιδιαίτερων	(21) Η απαγόρευση των διακρίσεων δεν πρέπει να θίγει τη διατήρηση ή τη θέσπιση, από τα κράτη μέλη, μέτρων τα οποία προλαμβάνουν ή αντισταθμίζουν τα μειονεκτήματα που υφίσταται ομάδα ατόμων συγκεκριμένης θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας, γενετήσιου προσανατολισμού ***ή φύλου***. Αυτά τα μέτρα δύνανται να επιτρέπουν τη δημιουργία οργανώσεων ατόμων συγκεκριμένης θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας, γενετήσιου προσανατολισμού ***ή φύλου*** όταν ο βασικός στόχος τους είναι η προώθηση των

αναγκών των εν λόγω ατόμων.

ιδιαίτερων αναγκών των εν λόγω ατόμων.

Τροπολογία 5

Πρόταση οδηγίας
Αιτιολογική παράγραφος 23

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
(23) Τα άτομα που έχουν υποστεί διακρίσεις λόγω θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ***ή*** γενετήσιου προσανατολισμού πρέπει να διαθέτουν κατάλληλα μέσα έννομης προστασίας. Για να υπάρξει πιο αποτελεσματικό επίπεδο προστασίας, οι ενώσεις, οι οργανώσεις και άλλα νομικά πρόσωπα θα πρέπει επίσης να δύνανται να κινήσουν διαδικασίες –όπως εξ ονόματος κάποιου θύματος ή προς υπεράσπισή του– με την επιφύλαξη των εθνικών δικονομικών κανόνων όσον αφορά την εκπροσώπηση και την υπεράσπιση ενώπιον των δικαστηρίων.	(23) Τα άτομα που έχουν υποστεί διακρίσεις λόγω θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας, γενετήσιου προσανατολισμού ***ή φύλου*** πρέπει να διαθέτουν κατάλληλα μέσα έννομης προστασίας. Για να υπάρξει πιο αποτελεσματικό επίπεδο προστασίας, οι ενώσεις, οι οργανώσεις και άλλα νομικά πρόσωπα θα πρέπει επίσης να δύνανται να κινήσουν διαδικασίες –όπως εξ ονόματος κάποιου θύματος ή προς υπεράσπισή του– με την επιφύλαξη των εθνικών δικονομικών κανόνων όσον αφορά την εκπροσώπηση και την υπεράσπιση ενώπιον των δικαστηρίων.

Τροπολογία 6

Πρόταση οδηγίας
Αιτιολογική παράγραφος 24

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
(24) Όταν υπάρχει εκ πρώτης όψεως περίπτωση διακρίσεων, οι κανόνες σχετικά με το βάρος της απόδειξης πρέπει να προσαρμόζονται και, για να εφαρμοστεί αποτελεσματικά η αρχή της ίσης μεταχείρισης, το βάρος της απόδειξης πρέπει να μεταφέρεται εκ νέου στον εναγόμενο, όταν προσάγονται στοιχεία που αποδεικνύουν τις εν λόγω διακρίσεις. Ωστόσο, δεν εναπόκειται στον εναγόμενο να αποδείξει ότι ο ενάγων πιστεύει σε συγκεκριμένη θρησκεία ή έχει συγκεκριμένες πεποιθήσεις, παρουσιάζει συγκεκριμένη αναπηρία, έχει	(24) Όταν υπάρχει εκ πρώτης όψεως περίπτωση διακρίσεων, οι κανόνες σχετικά με το βάρος της απόδειξης πρέπει να προσαρμόζονται και, για να εφαρμοστεί αποτελεσματικά η αρχή της ίσης μεταχείρισης, το βάρος της απόδειξης πρέπει να μεταφέρεται εκ νέου στον εναγόμενο, όταν προσάγονται στοιχεία που αποδεικνύουν τις εν λόγω διακρίσεις. Ωστόσο, δεν εναπόκειται στον εναγόμενο να αποδείξει ότι ο ενάγων πιστεύει σε συγκεκριμένη θρησκεία ή έχει συγκεκριμένες πεποιθήσεις, παρουσιάζει συγκεκριμένη αναπηρία, έχει

συγκεκριμένη ηλικία ***ή*** συγκεκριμένο γενετήσιο προσανατολισμό.	συγκεκριμένη ηλικία, συγκεκριμένο γενετήσιο προσανατολισμό ***ή φύλο***.

Τροπολογία 7

Πρόταση οδηγίας
Άρθρο 1

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
Η παρούσα οδηγία θεσπίζει πλαίσιο για την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ***ή*** γενετήσιου προσανατολισμού, με στόχο την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης στα κράτη μέλη σε τομείς άλλους από τους τομείς της απασχόλησης και της εργασίας.	Η παρούσα οδηγία θεσπίζει πλαίσιο για την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας, γενετήσιου προσανατολισμού ***και φύλου,*** με στόχο την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης στα κράτη μέλη σε τομείς άλλους από τους τομείς της απασχόλησης και της εργασίας.

Τροπολογία 8

Πρόταση οδηγίας
Άρθρο 2 – παράγραφος 2 – στοιχείο β

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
β) συντρέχει έμμεση διάκριση όταν μια φαινομενικά ουδέτερη διάταξη, κριτήριο ή πρακτική θα έθετε άτομα συγκεκριμένης θρησκείας ή πεποιθήσεων, συγκεκριμένης αναπηρίας, συγκεκριμένης ηλικίας ***ή*** συγκεκριμένου γενετήσιου προσανατολισμού σε μειονεκτική θέση έναντι άλλων προσώπων, εκτός αν αυτή η διάταξη, κριτήριο ή πρακτική δικαιολογείται αντικειμενικά από θεμιτό σκοπό και τα μέσα για την επίτευξη αυτού του σκοπού είναι πρόσφορα και αναγκαία.	β) συντρέχει έμμεση διάκριση όταν μια φαινομενικά ουδέτερη διάταξη, κριτήριο ή πρακτική θα έθετε άτομα συγκεκριμένης θρησκείας ή πεποιθήσεων, συγκεκριμένης αναπηρίας, συγκεκριμένης ηλικίας, συγκεκριμένου γενετήσιου προσανατολισμού ***ή φύλου*** σε μειονεκτική θέση έναντι άλλων προσώπων, εκτός αν αυτή η διάταξη, κριτήριο ή πρακτική δικαιολογείται αντικειμενικά από θεμιτό σκοπό και τα μέσα για την επίτευξη αυτού του σκοπού είναι πρόσφορα και αναγκαία.

Τροπολογία 9

Πρόταση οδηγίας
Άρθρο 2 – παράγραφος 2 – στοιχείο βα (νέο)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
	βα) συντρέχει πολλαπλή διάκριση όταν ένα άτομο υφίσταται ταυτόχρονα διάκριση για συνδυασμό δύο ή περισσότερων από τους λόγους του άρθρου 1.

Τροπολογία 10

Πρόταση οδηγίας
Άρθρο 2 – παράγραφος 2 – στοιχείο β β (νέο)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
	ββ) Η διαφορετική μεταχείριση για συνδυασμό λόγων του άρθρου 1 θεωρείται δικαιολογημένη μόνο εάν η σχετική αιτιολόγηση αφορά το σύνολο των λόγων που οδηγούν στη διαφορετική μεταχείριση.

Τροπολογία 11

Πρόταση οδηγίας
Άρθρο 2 – παράγραφος 2 – στοιχείο β γ (νέο)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
	βγ) Η κοινότητα υποχρεούται κατά την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης που ορίζει το άρθρο 13 της Συνθήκης να καταπολεμά την πολλαπλή διάκριση για συνδυασμό λόγων του άρθρου 13 της Συνθήκης.

Αιτιολόγηση

Ο όρος "πολλαπλή διάκριση" δημιουργήθηκε το 2001 στη Νότιο Αφρική, στο πλαίσιο της Παγκόσμιας Διάσκεψης του ΟΗΕ ενάντια στον ρατσισμό και αφορά την άνιση μεταχείριση λόγω περισσότερων από ενός χαρακτηριστικών που γίνονται αντικείμενο διάκρισης (π.χ.

διακρίσεις εις βάρος εβραίων γυναικών λόγω του φύλου τους, της θρησκείας τους ή και για τους δύο λόγους· ή διακρίσεις εις βάρος ενός ομοφυλόφιλου Κούρδου λόγω της εθνοτικής καταγωγής του, του γενετήσιου προσανατολισμού του, ή λόγω και των δύο).

Τροπολογία 12

Πρόταση οδηγίας
Άρθρο 3 – παράγραφος 1 – στοιχείο δ α (νέο)

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
	δα) την πρόσβαση στα μέσα ενημέρωσης.

Αιτιολόγηση

Η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να διασφαλίσει ίση πρόσβαση σε πληροφορίες, μέσα ενημέρωσης , την εκπαίδευση και πολιτισμικά αγαθά σε όλους τους πολίτες. (Βλ. επίσης: γραπτή δήλωση 0099/2007 σχετικά με τον υποτιτλισμό όλων των προγραμμάτων της δημόσιας τηλεόρασης).

Τροπολογία 13

Πρόταση οδηγίας
Άρθρο 3 – παράγραφος 3

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
3. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων των κρατών μελών όσον αφορά το περιεχόμενο της διδασκαλίας, των δραστηριοτήτων και την οργάνωση των εκπαιδευτικών συστημάτων τους, συμπεριλαμβανομένης της παροχής ειδικής αγωγής. Τα κράτη μέλη δύνανται να προβλέπουν διαφορές μεταχείρισης όσον αφορά την πρόσβαση σε εκπαιδευτικά ιδρύματα βάσει θρησκείας ή πεποιθήσεων.	3. Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων των κρατών μελών όσον αφορά το περιεχόμενο της διδασκαλίας, των δραστηριοτήτων και την οργάνωση των εκπαιδευτικών συστημάτων τους, συμπεριλαμβανομένης της παροχής ειδικής αγωγής***· διακρίσεις δεν επιτρέπονται ούτε όσον αφορά την πρόσβαση στην εκπαίδευση.*** Τα κράτη μέλη δύνανται να προβλέπουν διαφορές μεταχείρισης όσον αφορά την πρόσβαση σε εκπαιδευτικά ιδρύματα βάσει θρησκείας ή πεποιθήσεων.

Αιτιολόγηση

Η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να διασφαλίσει ίση πρόσβαση σε πληροφορίες, μέσα ενημέρωσης την εκπαίδευση και πολιτισμικά αγαθά σε όλους τους πολίτες. (Βλ. επίσης: γραπτή δήλωση 0099/2007 σχετικά με τον υποτιτλισμό όλων των προγραμμάτων της δημόσιας τηλεόρασης).

Τροπολογία 14

Πρόταση οδηγίας
Άρθρο 5

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
Για να εξασφαλιστεί πλήρης ισότητα στην πράξη, η αρχή της ίσης μεταχείρισης δεν εμποδίζει κανένα κράτος μέλος από το να διατηρεί ή να εκδίδει ειδικά μέτρα για να αποτρέπει ή να αντισταθμίζει τα μειονεκτήματα που συνδέονται με θρησκεία ή πεποιθήσεις, αναπηρία, ηλικία ***ή*** γενετήσιο προσανατολισμό.	Για να εξασφαλιστεί πλήρης ισότητα στην πράξη, η αρχή της ίσης μεταχείρισης δεν εμποδίζει κανένα κράτος μέλος από το να διατηρεί ή να εκδίδει ειδικά μέτρα για να αποτρέπει ή να αντισταθμίζει τα μειονεκτήματα που συνδέονται με θρησκεία ή πεποιθήσεις, αναπηρία, ηλικία, γενετήσιο προσανατολισμό ***ή το φύλο***.

Τροπολογία 15

Πρόταση οδηγίας
Άρθρο 7 – παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι κάθε πρόσωπο που θεωρεί εαυτό ζημιωθέν από τη μη τήρηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης, ακόμη και εάν η σχέση στο πλαίσιο της οποίας εικάζεται ότι σημειώθηκε η διάκριση έχει λήξει, έχει πρόσβαση σε δικαστικές ή/και διοικητικές διαδικασίες, συμπεριλαμβανομένων των τυχόν διαδικασιών συνδιαλλαγής, για την πραγμάτωση των εκ της παρούσας οδηγίας υποχρεώσεων.	1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι κάθε πρόσωπο που θεωρεί εαυτό ζημιωθέν από τη μη τήρηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης, ακόμη και εάν η σχέση στο πλαίσιο της οποίας εικάζεται ότι σημειώθηκε η διάκριση έχει λήξει, έχει πρόσβαση σε δικαστικές ή/και διοικητικές διαδικασίες, συμπεριλαμβανομένων των τυχόν διαδικασιών συνδιαλλαγής, για την πραγμάτωση των εκ της παρούσας οδηγίας υποχρεώσεων. ***Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι λόγοι των διακρίσεων δεν εξετάζονται χωριστά.***

Τροπολογία 16

Πρόταση οδηγίας
Άρθρο 12 – παράγραφος 1

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	*Τροπολογία*
1. Τα κράτη μέλη ορίζουν φορέα ή φορείς για την προώθηση της ίσης μεταχείρισης	1. Τα κράτη μέλη ορίζουν φορέα ή φορείς για την προώθηση της ίσης μεταχείρισης

όλων των προσώπων ανεξαρτήτως θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ***ή*** γενετήσιου προσανατολισμού. Οι εν λόγω φορείς μπορεί να αποτελούν τμήμα υπηρεσιών επιφορτισμένων σε εθνικό επίπεδο με την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ή των ατομικών δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων που θεσπίζονται με άλλες κοινοτικές πράξεις, όπως με τις οδηγίες 2000/43/ΕΚ και 2004/113/ΕΚ.

όλων των προσώπων ανεξαρτήτως θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας, γενετήσιου προσανατολισμού ***ή φύλου.*** Οι εν λόγω φορείς μπορεί να αποτελούν τμήμα υπηρεσιών επιφορτισμένων σε εθνικό επίπεδο με την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ή των ατομικών δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων που θεσπίζονται με άλλες κοινοτικές πράξεις, όπως με τις οδηγίες 2000/43/ΕΚ και 2004/113/ΕΚ.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Τίτλος	Ίση μεταχείριση των προσώπων ανεξαρτήτως θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού
Έγγραφα αναφοράς	KOM(2008)0426 – C6-0291/2008 – 2008/0140(CNS)
Επιτροπή αρμόδια επί της ουσίας	LIBE
Γνωμοδοτική επιτροπή Ημερομ. αναγγελίας στην ολομέλεια	CULT 2.9.2008
Συντάκτης γνωμοδότησης Ημερομηνία ορισμού	Lissy Gröner 15.9.2008
Εξέταση στην επιτροπή	1.12.2008
Ημερομηνία έγκρισης	20.1.2009
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: 25 –: 1 0: 0
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Maria Badia i Cutchet, Ivo Belet, Guy Bono, Marie-Hélène Descamps, Věra Flasarová, Milan Gaľa, Vasco Graça Moura, Lissy Gröner, Luis Herrero-Tejedor, Ruth Hieronymi, Mikel Irujo Amezaga, Ramona Nicole Mănescu, Ljudmila Novak, Doris Pack, Zdzisław Zbigniew Podkański, Pál Schmitt, Hannu Takkula, Thomas Wise, Tomáš Zatloukal, Μανώλης Μαυρομμάτης
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Gyula Hegyi, Nina Škottová, László Tőkés, Ewa Tomaszewska, Cornelis Visser
Αναπληρωτές (άρθρο 178, παρ. 2) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Maria Berger